

PEDAGOGIK MAHORAT

1
2021

ISSN 2181-6883

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

1-son (2021-yil, fevral)

Jurnal 2001-yildan chiqa boshlagan

Buxoro – 2021

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal 2021, № 1

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi OAK Rayosatining 2016-yil 29-dekabrda qarori bilan **pedagogika** va **psixologiya** fanlari bo'yicha dissertatsiya ishlari natijalari yuzasidan ilmiy maqolalar chop etilishi lozim bo'lgan zaruriy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

Jurnal 2001-yilda tashkil etilgan.

Jurnal 1 yilda 6 marta chiqadi.

Jurnal O'zbekiston matbuot va axborot agentligi Buxoro viloyat matbuot va axborot boshqarmasi tomonidan 2016-yil 22-fevral № 05-072-sonli guvohnoma bilan ro'yxatga olingan.

Muassis: Buxoro davlat universiteti

Tahririyat manzili: O'zbekiston Respublikasi, Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy

Elektron manzil: ped_mahorat@umail.uz

TAHRIR HAY'ATI:

Bosh muharrir: Adizov Baxtiyor Rahmonovich – pedagogika fanlari doktori, professor

Bosh muharrir o'rinbosari: Navro'z-zoda Baxtiyor Nigmatovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Mas'ul kotib: Hamroyev Alijon Ro'ziqulovich – pedagogika fanlari doktori, dotsent

Xamidov Obidjon Xafizovich, iqtisodiyot fanlari doktori

Begimqulov Uzoqboy Shoyimqulovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Mahmudov Mels Hasanovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Ibragimov Xolboy Ibragimovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Yanakiyeva Yelka Kirilova, pedagogika fanlari doktori, professor (N. Rilski nomidagi Janubiy-G'arbiy Universitet, Bolgariya)

Qahhorov Siddiq Qahhorovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Mahmudova Muyassar, pedagogika fanlari doktori, professor

Barotov Sharif Ramazonovich, psixologiya fanlari doktori, professor

Jabborov Azim Meyliqulovich, psixologiya fanlari doktori, professor

Kozlov Vladimir Vasilyevich, psixologiya fanlari doktori, professor (Yaroslavl davlat universiteti, Rossiya)

Morogin Vladimir Grigoryevich, psixologiya fanlari doktori, professor (Xakassiya davlat universiteti, Rossiya)

Belobrikina Olga Alfonsasovna, psixologiya fanlari nomzodi, professor (Novosibirsk davlat pedagogika universiteti, Rossiya)

Chudakova Vera Petrovna, psixologiya fanlari nomzodi (Ukraina pedagogika fanlari milliy akademiyasi, Ukraina)

Tadjixodjayev Zokirxo'ja Abdusattorovich, texnika fanlari doktori, professor

Amonov Muxtor Raxmatovich, texnika fanlari doktori, professor

O'rayeva Darmonoy Saidjonovna, filologiya fanlari doktori, professor

Axmedova Shoiri Ne'matovna, filologiya fanlari doktori, professor

Durdiyev Durdimurod Qalandarovich, fizika-matematika fanlari doktori, professor

Hayitov Shodmon Axmadovich, tarix fanlari doktori, professor

To'rayev Halim Hojiyevich, tarix fanlari doktori, professor

Mirzayev Shavkat Mustaqimovich, texnika fanlari doktori, professor

Mahmudov Nosir Mahmudovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Muhammadjon To'ychiyevich, iqtisod fanlari doktori, professor

Bo'riyev Sulaymon Bo'riyevich, biologiya fanlari doktori, professor

Olimov Shirinboy Sharopovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Qiyamov Nishon Sodiqovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Qahhorov Otabek Siddiqovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Qosimov Fayzullo Muhammedovich, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Bafayev Muhiddin Muxammadovich, psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Jumayev Ulug'bek Sattorovich, psixologiya fanlari nomzodi, dotsent

Umarov Baxshullo Jo'rayevich, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Inoyatov Abdullo Shodiyevich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA.....	7
Шахло ДАВРОНОВА. Олий таълим сифатини таъминлашда электрон ресурслардан фойдаланишнинг методик модели	7
Гулбахар Абылова. Применение педагогического колеса каррингтона в педагогической деятельности	14
Шахло НУРУЛЛАЕВА. Педагогик маҳорат ва компетентлик: мазмуни, шакллантириш методикаси, ривожлантириш йўллари	19
Жеткербай ОТЕПБЕРГЕНОВ. Талабаларнинг мураккаб ўқув материалларини ўзлаштиришда чизматасвирий моделлардан фойдаланиш маҳорати	23
Мурод ЭГАМНАЗАРОВ. Коммуникатив қобилият-ўқитувчи педагогик маҳоратининг таркибий қисми сифатида	27
Алишер ИБРАГИМОВ. Ўқувчиларда соғлом турмуш тарзини шакллантиришнинг методик асослари	30
Мухайя ДЖУМАНИЯЗОВА. Талаба ёшларнинг диний дунёқараши ва мулоқотдаги йўналганлиги ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг психологик хусусиятлари	34
Ойбек ОРТИҚОВ. Бо‘лажак о‘қитувчиларда мафкурaviy immunitetni rivojlantirish jarayonlarini takomillashtirishda umuminsoniy tarbiyaning o‘rni	38
Shaxlo XALILOVA. Jahon pedagogikasida zamonaviy pedagogik muloqot va milliy pedagogik muloqot uslublariga transformatsiyasi	43
Dildora TOSHEVA. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarini ekologik tarbiyalashda xalq og‘zaki ijodining o‘rni va pedagogik ahamiyati	49
Наргиз ДЖУМАЕВА. Шахсни миллий кадриятлар асосида тарбиялаш масалалари	54
Jahongir SHODIEV. Socio-political life and the development of science in the period of Umar Khayam	57
Muattar ABDULLAXO‘JAYEVA. Malaka oshirish tizimida maktab o‘qituvchilarining axborot kommunikatsiya texnologiyalari bo‘yicha kompetentligini rivojlantirish	61
Гулноз ТОШОВА. Баркамол шахсни тарбиялашда дидактик лойиҳанинг ўрни	64
Бахтиёр АДIZOV, Анвар НУСРАТОВ. Абдуллахон II даврида Бухоро хонлигида ижтимоий-маданий ҳаёт ва педагогик фикр ривожини	67
Madamin ASLONOV. “Vuxoro maorif uyi”ning ma’naviy-madaniyatini rivojlanishidagi o‘rni	71
Розанна АБДУЛЛАЕВА. Принципы обучения русской медицинской терминологии посредством сетевых технологий	74
Ширинбой ОЛИМОВ. Алишер Навоийнинг педагогик мероси ва уни ўрганиш йўналишлари	80
Зайниддин БОЗОРОВ. Фуқаролик маданиятини ривожлантиришда таълим интеграциясининг аҳамияти	84
Бахшулло УМАРОВ. Ижтимоий фанларни ўқитиш жараёнида талабаларда ватан тараққиёти ғоясини шакллантириш	91
Малика УМЕДЖАНОВА. Талабаларни миллий кадриятлар асосида оилавий ҳаётга тайёрлаш педагогик муаммо сифатида	95
Шокир ДОНИЁРОВ. Ўқувчилар жамоаси билан ишлашда бошқарув услубларидан фойдаланиш имкониятлари	99
Жаҳонгир РАМАЗОНОВ. Ўзини-ўзи идора қилиш ижтимоий-психологик феномен сифатида	103
МАКТАВГАЧА ВА БОШЛАНГ‘ИЧ ТА‘ЛИМ.....	107
Алижон ҲАМРОЕВ. Бошланғич синф она тили таълимида ўқувчиларнинг ижодий фаолиятини лойиҳалаштириш методик муаммо сифатида	107
Maftuna NAMROYEVA, Mohinur QUVONDIQOVA. Boshlang‘ich ta‘limda innovatsion yondashuv	114
Юлдуз ПЎЛЮТОВА. Компетенциявий ёндашув асосида ўқиш дарсларини ташкил этиш методикаси	117
Шахноза НИГМАТУЛЛАЕВА, Болта ХОДЖАЕВ. Воспитание навыков и привычек гражданской культуры у детей дошкольного возраста	129
О‘г‘илjon OLLOQOVA. Ona tili ta‘limida intensiv ta‘lim texnologiyalarini qo‘llashning nazariy metodologik asoslari	134
FILOLOGIYA VA TILLARNI O‘RGANISH	138
Нигина ҲОЖИЕВА. Анор лексемасига доир баъзи мулоҳазалар	138
Озода ЯДГАРОВА. Бўлажак инглиз тили ўқитувчиларини тайёрлаш жараёнида педагогик ва психологик билимлар интеграциясининг аҳамияти	141

Madamin ASLONOV

Buxoro davlat universiteti
pedagogika nazariyasi va tarixi
mutaxassisligi magistri

“BUXORO MAORIF UYI”NING MA’NAVY-MADANIYATINI RIVOJLANISHIDAGI O’RNI

Ushbu maqolada “Buxoro maorif uyi”ning ma’naviy-madaniyatini rivojlanishidagi o’rni haqida fikr yuritilib, ushbu maorif uyining Buxoro Xalq Sovet Respublikasida xalq xo’jaligi uchun kadrlar tayyorlashda katta ahamiyatga ega ekanligi ilmiy-nazariy jihatdan asoslangan.

Tayanch soʻzlar: “Buxoro maorif uyi”, ma’naviyat, madaniyat, rivojlanish, Buxoro Xalq Sovet Respublikasi, buxorolik talabalar, “Ta’lim uyi”, harbiy maktab.

В статье рассматривается роль Бухарского дома просвещения в развитии духовной и культурной жизни, а также научно и теоретически обосновывается значение этого дома просвещения в подготовке кадров для народного хозяйства Бухарской Народной Советская Республики.

Ключевые слова: “Бухарский дом просвещения”, духовность, культура, развитие, Бухарская Народная Советская Республика, бухарские школьники, “Дом просвещения”, военное училище.

This article considers the role of the Bukhara House of Education in the development of spiritual and cultural life, and scientifically and theoretically substantiates the importance of this house of education in the training of personnel for the national economy of the Bukhara People's Soviet Republic.

Key words: “Bukhara House of Education”, spirituality, culture, development, Bukhara People’s Soviet Republic, Bukhara students, “House of Education”, military school.

Kirish. 1920-yil sentabrda Buxoroda amirlik tartibi agʻdarilgandan soʻng F.Xoʻjayev boshchiligidagi yangi hukumat zamonaviy maorif tizimini vujudga keltirish choralarini koʻrdi.

Buxoro Respublikasi rahbarlari ushbu masalaga: “Maorif kerak, chunki hech bir mamlakat, hech bir millat va hech bir inqilob maorifsiz yashamas, oʻqimoq uchun maktab kerak, maorif kerak, kitob kerak - bular haqiqat” tarzida qaradilar. Buxoro Xalq Sovet Respublikasi (BXSR)ning hukumat tarkibi jadidlardan iborat boʻlib, ular xalqni savodli qilish orqali jaholat va qoloqlik botqogʻidan xalos qilish mumkinligini tushunar edilar. Mazkur yoʻnalishda Buxoro Xalq Sovet Respublikasi hukumatining dastlabki yilida ishlab chiqilgan “maktablar haqida umumiy qoidalarida” amirlik zamonida mavjud boʻlgan eskicha taʻlim tizimini tubdan isloh qilish, aholini yoppasiga savodli qilish masalasi kun tartibiga qoʻyildi.

Asosiy qism. Buxoro Xalq Sovet Respublikasida xalq xoʻjaligi uchun kadrlar tayyorlash katta ahamiyatga ega edi. Yosh respublika, urush davridagi ulkan qiyinchiliklarga va iqtisodiy vayronagarchiliklarga qaramay, Sovet respublikalari: RSFSR, Turkiston ASSR va Ozarbayjon bilan taʻlim sohasida samarali hamkorlik qildi. Shuningdek, Buxoro Xalq Sovet Respublikasi hukumati maorif sohasini rivojlantirish uchun “har bir kuch bilim uchun”, “barcha narsa bilim uchun” shiorlarini oʻrtaga tashladi. Jadidlardan iborat Buxoro Respublikasi hukumati oʻzining toʻrt yillik tarixi davrida millatimizni zamonaviy taraqqiyot darajasiga koʻtarish uchun barcha chora-tadbirlarni koʻrdi. Maorif va fanni rivojlantirishga, jahonda oʻz munosib oʻrnimizni egallashning tamoyili deb qaradi. Koʻpgina iqtidorli yoshlarni xorijiy mamlakatlarga taʻlim olish uchun yubordi.

Moskvaga yuborilgan buxorolik talabalarining birinchi partiyasi roʻyxati 1922-yil 20-avgustda tuzilgan. Ularning hammasi 25 nafar edi, shulardan 20 nafari oʻzbek, 3 nafari tatar, 2 nafari tojik; eng yoshi 16 yoshda, eng kattasi 22 yoshda edi.

1922-yil 12-sentabrda RSFSRdagi BXSR vakili Mukamilov boshchiligidagi buxorolik oʻquvchilar Moskva va Petrograd shaharlariga joʻnatildi. Buxoro hukumati RSFSR bilan kadrlar tayyorlash sohasida oʻzaro hamkorlikni kengaytirish uchun qoʻlidan kelgan barcha ishni qildi. BXSRning vakolatli vakili Mukamilov, Tashqi ishlar komissari oʻrinbosari L.Karaxanga yoʻllagan maktubida, BXSRdagi taʻlim sohasidagi masalalarni batafsil bayon qildi va RSFSR Maorif komissarligiga buxorolik talabalar uchun 100 oʻgʻil va 25 qiz miqdorida maktabni Moskvada tashkil etish toʻgʻrisida iltimosnoma bilan yordam soʻradi. Oʻsha paytda Buxoro oʻz farzandlarini Kavkaz va Germaniyada taʻlim olish uchun yuborgan. Masalan, 1921-yilda ushbu shtatlarga 30 talaba, 1922-yilda Germaniyaga 50 ga yaqin talaba yuborilgan. BXSRning Moskvadagi vakolatxonasi RSFSR Tashqi ishlar Xalq Komissarligidan Moskva taʻlim muassasalarida Buxoro xalq xoʻjaligi uchun kadrlar tayyorlashda yordam berishni iltimos qildi. L.Karaxan oʻsha paytdagi millatlar komissari I.Stalinga yoʻllagan maktubida yuqoridagi faktlarni keltirib, Moskvada BXSR hukumati

hisobiga buxorolik bolalar uchun kichik maktab ochishni taklif qildi. O'z navbatida Millatlar Xalq Komissari I.Stalin Buxoro bolalari uchun BXSР hisobiga maktab ochishni, Moskvadagi kommunistik universitetda 30-35 kishilik guruh tashkil qilishni taklif qildi.

1923-yil aprelda SSSR Xalq Komissarlari Kengashining buyrug'i bilan Moskvada Buxoro "Maorif uyi" ni tashkil etish to'g'risida qaror qabul qilish millatlar va maorif bo'yicha komissarliklarga topshirildi. RKP(b) qarori bilan Kreml yaqinidagi 9-sonli "Saxaro-Trust" binosi Moskvadagi BXSР talabalari uchun birinchi maktab bo'ldi.

Dastlab maktab 75 kishiga mo'ljallangan edi. Buxorodan kelgan talabalar sonining ko'payishi bilan binoda joylar yetishmay qoldi. Moskvadagi BXSР vakillari RSFSR hukumati huzuridagi ishga qabul qilish komissiyasiga BXSРning "Ta'lim uyi"ning 200 o'quvchiga mo'ljallangan yangi joyini aniqlashda yordam berishni iltimos qildilar. Komissiyaning 1923-yil 9-iyuldagi qarori bilan Spiridonovka ko'chasidagi 17-uy Buxoro "Ta'lim uyi" uchun yangi joyga aylandi.

Buxoro maktabi SSSR Xalq Komissarlari Kengashining 1923-yil 21-avgustdagi 127-sonli buyrug'i bilan 25-avgustda o'z ishini yangi joyda boshladi. Ushbu binoning ijaraga olinishi 1924-yil 5-yanvarda Moskva ko'chmas mulk bo'limining yig'ilishida muhokama qilindi. Ijara muddati olti yil, yillik ijara haqi belgilandi. Ijara haqi 16000 oltin rublni tashkil etdi va agar bu yerda binoni ta'mirlash xarajatlarini qo'shsak, BXSР har yili 25000 oltin rubl to'lashi kerak edi.

F.Xo'jayev boshchiligidagi BXSР hukumati maktabning barcha sohalariga katta e'tibor qaratdi. 1923-yil 8-martda ushbu masalaga bag'ishlangan yig'ilishda F.Xo'jayev, Buxoroning RSFSРdagi vakolatli vakili M.Burxonov, iqtisodiyot Oliy Kengashining raisi M.Muxitdinov Moskvadagi tashkiliy bo'lim boshlig'i G.Xodjayev, paxtachilik tresti direktori Belyakov, "Ta'lim uyi" boshlig'i Fayzi qatnashdilar. Fayzining ma'ruzasi asosida maktab byudjeti to'g'risida qarorlar qabul qilindi, mablag' sarflanishini nazorat qilish bo'yicha komissiya tarkibi, byudjet ijrosi ustidan nazoratni kuchaytirish, Buxoro yoshlaridan talabalarni jalb qilish bo'yicha chora-tadbirlar belgilandi (100 o'quvchidan 25 nafari qizlar bo'lishi kerakligi aniqlandi), "Ta'lim uyi"da qisqa muddatli kurslar tashkil etildi.

Muhokamalar va natijalar. RSFSР hududida fuqarolar urushi bilan bog'liq bo'lgan og'ir vaziyat va iqtisodiy vayronagarchilik maktab faoliyatiga ta'sir ko'rsatdi. Buxoroning Nazorat (komissarligi) bilan yetarlicha mustahkam aloqada bo'lish qiyin edi, maktabni barcha tomondan boshqarish "Krasny Vostok" fabrikasining vasiylik kengashi kabi Moskva ma'murlari tomonidan amalga oshirildi, maktabning yashash va ta'lim sharoitlari boshlang'ich sanitariya me'yorlariga javob bermadi. Moskvadagi iqtisodiy qiyinchiliklarga va oziq-ovqat narxining yuqori bo'lishiga qaramay, BXSР hukumati va uning organlari o'z talabalarini doimiy ravishda kerakli narsalar bilan ta'minlab tura oldi. Agar 1923-yil sentabr oyida bitta talabani ta'minlash uchun 12 oltin rubl sarflangan bo'lsa, unda 1924-yil boshida ushbu maqsadlar uchun 29 oltin rubl sarflangan. Talabalarni oziq-ovqat bilan ta'minlashda ham kamchiliklar bo'lgan. "Krasny Vostok" fabrikasi rahbariyati maktab ehtiyojlari uchun ajratilgan pullarni o'z maqsadlariga sarfladilar. 1924-yil 13-fevralda BXSРning Moskvadagi konsulligi talabalarni oziq-ovqat bilan ta'minlashni yaxshilash uchun ma'lum miqdorda summa yubordi.

1923-yil sentabrda Kampenus Buxoroning "Ta'lim uyi" xarajatlari loyihasini ishlab chiqdi. Binoni ta'mirlash uchun 10 ming oltin rubl ajratish rejalashtirilgan edi. Buxoro maktabini ta'minlash uchun mablag' ajratish operatsiyasi "KrasnyVostok" zavodi kabi vositachilar orqali amalga oshirildi. Zavod rahbarlarining harakatlari ustidan nazoratning yo'qligi maktabni ta'mirlash uchun ajratilgan mablag'ning zavod tomonidan boshqa maqsadlarda ishlatilishiga olib keldi. "Ta'lim uyi"ga to'laqonli o'quv jarayonini amalga oshirish uchun o'qituvchilar va yordamchi xodimlar yetishmadi. Qiyin vaziyatni bartaraf etish uchun maktab ma'muriyati 1924-yil fevral oyida 68000 oltin rubl miqdorida yangi xarajatlar rejasini ishlab chiqdi. Moskva maktablarining me'yorlariga asoslanib, loyihada har 5 o'quvchiga bitta o'qituvchi ajratish ko'zda tutilgan edi. Talabalarining sog'lig'ini nazorat qilish uchun tibbiyot xodimlaridan iborat shtat tuzildi. Shundan so'ng loyihada o'zgarishlar yuz berdi. 9 oylik maktab xarajatlari 65000 oltin rubl miqdorida belgilandi. BXSР Xalq ta'limi nazorati xodimi A.Zimmerman tomonidan ishlab chiqilgan loyihaga ko'ra barcha xarajatlar 9 oy davomida 195 963 oltin rubl bo'lishi kerak edi.

Buxoro maorif uyining moliyaviy ahvolini yaxshilash uchun Moskvadagi Buxoro konsuli raisligida Vasiylik kengashi tuzildi. Vasiylik kengashi 54 talabani oyiga 500 oltin rubl miqdorida ta'minlash xarajatlarini qopladi, bu ma'rifat uyining barcha xarajatlarining 25 foizini tashkil etdi. Keyinchalik naqd pul tushumlari 45 oltin rublgacha kamaydi.

Bu davrda buxorolik talabalar Germaniya, Turkiya va Ozarbayjonda tahsil olishdi. 1923-yil bahorida Sovet vakillarining ishtiroki bilan, chet eldan talabalarni qaytarish kompaniyasi boshlandi. Barcha qiyinchiliklarga qaramay, Moskva BXSР xalq xo'jaligi uchun kadrlar tayyorlash bo'yicha eng yirik markaz

edi. 1924-yil fevral oyigacha Moskvada buxorolik atigi 172 talaba o'qigan. Ular quyidagi ta'lim muassasalariga tarqatildi:

- ishchi fakultetda - 20 talaba;
- madaniy-ma'rifiy sohada - 16 talaba;
- harbiy maktabda - 7 talaba;
- Zarayskaya fabrikasida - 7 talaba;
- boshlang'ich va o'rta maktablarda - 5 o'quvchi;
- "Ta'lim uyi"da 127 o'quvchi.

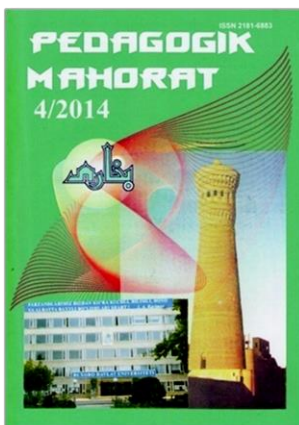
Shulardan 50 nafar o'quvchini Moskva xalq ta'limi bo'limiga bo'ysunadigan maktablarga joylashtirish rejalashtirilgan edi.

Xulosa. 1924-yil boshlarida Moskvada nafaqat Buxorodan, balki 400 kishidan iborat bo'lgan Turkistonlik o'quvchilar ham tahsil olishdi. BXSР hukumati va uning Moskvada faoliyat yuritayotgan vakillari bor kuchlari va imkoniyatlari bilan "Ta'lim uyi"ga yordam berishga harakat qilishdi. Buxoro hududida davom etgan jangovar harakatlar va iqtisodiy vayronagarchiliklarga qaramay, Respublika hukumati maktabni barcha zarur narsalar bilan ta'minlashga harakat qildi. Moskvada Buxoroning "Ta'lim uyi" tashkil topgandan bir yil o'tgach, uning yutuqlari va kamchiliklari aniq bo'ldi, maktab ishini takomillashtirish yo'nalishlari belgilab olindi. Buxoro vakillari maktab ichki va tashqi hayotining dolzarb masalalarini hal qilishni niyat qilganlar. Avvalo, maktabni to'g'ridan-to'g'ri BXSР ta'lim vazirligiga bo'ysundirib, tashkiliy masalalarni hal qilish, xalq ta'limi vazirligi bilan doimiy aloqada bo'lish uchun mas'ul xodimni tayinlash, maktabning barcha tuzilmalari bo'yicha vakolatli vakilning to'liq nazoratini o'rnatish, maktabning yillik byudjetini 200 ming oltin rublgacha yetkazish zarur edi.

1924-yil 18-mayda Moskvada Buxoroning "Ta'lim uyi"ning yubileyi nishonlandi. I.V.Stalin, N.K.Krupskaya, G.V.Chicherin, F.Xo'jayevlarni maktabning faxriy rahbarlari etib saylash to'g'risida qaror qabul qilindi. Bu Moskvadagi BXSР "Ta'lim uyi" tarixidagi birinchi va oxirgi bayrami edi. 1924-yil yozi va kuzida Markaziy Osiyoda milliy-davlat chegaralanishi bilan Buxoro Xalq Sovet Respublikasi siyosiy maydondan g'oyib bo'ldi.

Adabiyotlar

1. Lvov N. Tojik teatri tarixi uchun materiallar. Davlat ishlari Markaziy teatr muzeyi. Baxrushin M. - L: "San'at", 1941. - 125-133 betlar.
2. Maxmudov B.X., Mahmudov X.X. Leninobod viloyati hukumati. -Dushanbe: "Ilmiy tojik ensiklopediyalari", 1999. - 468-469-betlar.
3. O'zbek teatri tarixiga oid materiallar. -T.: Badiiy akademiyaning San'at tarixi instituti poydevori Uz., 1962-yil.
4. O'zbekiston Respublikasi Markaziy davlat arxivlari. F-56, op. 1, d.28, 16 v
5. O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi huzuridagi O'zbekistonning zamonaviy tarixini muvofiqlashtirish bo'yicha uslubiy markazning arxivi. F. 1318, op.1, d 29,16 v.
6. Kashirina T.V. Leninning 1924-1932 yillarda Tojikistonda ta'lim organlarini yaratishda printsipi. - Dushanbe: "Donish", 1982. - S. 26.
7. Nurjonov N. X. Professional teatrning shakllanishi. Tojik sovet teatri tarixi (1917-1941). - Dushanbe: "Donish", 1967. - S. 80-156.
8. Nurjanov N. X. Tojik teatrining asoschisi va uning birinchi rejissyori. Tojik xalqi madaniyati tarixi va nazariyasi bo'yicha insholar. -Dushanbe: "Tojik milliy entsiklopediyasi", 2001 - 198-214 betlar.
9. Bashiri, Iraj. Mahmudov Homidjon. Yigirmanchi asrning taniqli tojik arboblari. -Dushanbe, Tojikiston: Xalqaro Borbad Foundation, Minnesota, AQSh, 2002. - P. 177. (Ingliz tili)
10. Radjabov A., Maxmudov B. Postsovet hududida teatr san'ati tarixini qayta ko'rib chiqish sharoitida Xomid Maxmudov fenomeni. Tojikiston Fanlar akademiyasining yangiliklari. -Dushanbe: "Donish", 2011. No 6. - S. 185-189.
11. <https://studfile.net/preview/7603479/page:4>
12. <https://gorbutovich.livejournal.com/197250.html>

Buxoro davlat universiteti muassisligidagi
“PEDAGOGIK MAHORAT”
ilmiy-nazariy va metodik jurnali
barcha ta’lim muassasalarini
hamkorlikka chorlaydi.

Pedagoglarning sevimli nashriga aylanib ulgurgan “Pedagogik mahorat” jurnali maktab, kollej, institut va universitet pedagogik jamoasiga muhim qo‘llanma sifatida xizmat qilishi shubhasiz.

Mualliflar uchun eslatib o‘tamiz, maqola qo‘lyozmalari universitet tahririy-nashriyot bo‘limida qabul qilinadi.

Manzirimiz: Buxoro shahri, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy
Buxoro davlat universiteti, 1-bino 2-qavat, 208-xona

Tahririyat rekvizitlari:

Moliya vazirligi g‘aznachiligi

23402000000100001010

MB BB XKKM Toshkent sh. MFO 00014 INN 201504275

BuxDU 400110860064017950100079002

Pedagogik mahorat: rivojlanamiz va rivojlantiramiz!

<p>PEDAGOGIK MAHORAT</p> <p>Ilmiy-nazariy va metodik jurnal</p> <p>2021-yil 1-son (77)</p> <p>2001-yil iyul oyidan chiqa boshlagan.</p> <p>OBUNA INDEKSI: 3070</p>	<p>Buxoro davlat universiteti nashri</p> <p>Jurnal oliy o‘quv yurtlarining professor-o‘qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, ilmiy xodimlar, magistrantlar, talabalar, akademik litsey va kasb-hunar kollejlari hamda maktab o‘qituvchilari, shuningdek, keng ommaga mo‘ljallangan.</p> <p>Jurnalda nazariy, ilmiy-metodik, muammoli maqolalar, fan va texnikaga oid yangiliklar, turli xabarlar chop etiladi.</p> <p>Nashr uchun mas’ul: Alijon HAMROYEV. Musahhah: Muhiddin BAFAYEV. Muharrir: O‘g‘iljon Olloqova</p>	<p>Jurnal tahririyat kompyuterida sahifalandi. Chop etish sifati uchun bosmaxona javobgar.</p> <p>Bosishga ruxsat etildi 05.04.2021 Bosmaxonaga topshirish vaqti 08.04.2021 Qog‘oz bichimi: 60x84. 1/8 Tezkor bosma usulda bosildi. Shartli bosma tabog‘i – 20,6 Adadi – 100 nusxa Buyurtma №90. Bahosi kelishilgan narxda.</p> <p>“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi. Bosmaxona manzili: Buxoro shahri M.Iqbol ko‘chasi 11-uy.</p>
---	---	---